

TEKST/FOTO: NILS RINALDI

Mit livs første steelhead - og største!

HVORFOR lave al den cirrus for en steelhead i stedet for at give fisken friheden noget for? Jo, fordi jeg var roget på min første videnskabelige fluefiskeekspedition, som var organiseret af den amerikanske base-rede organisation The Wild Salmon Center (WSC). Teoretisk set er det forbudt at fange steelheads på Kamchatka, medmindre der er videnskabelige grunde for det. Steelheaden står nemlig i Ruslands "Red Book of Endangered Species". For en lystfisker er den eneste måde at komme "lovligt" i kontakt med en Kamchatka steelhead at bestille en af turene, som bliver organiseret af WSC, da WSC er den eneste organisation, som har fået licens til at dyrke den type forskning i Kamchatka.

Ekspeditionen går under projektet "Kamchatka Steelhead Project", som er resultatet af et succesrigt samarbejde mellem Moscow University og WSC. Ideen ved alle fisketure er, at lystfiskere skal bringe de russiske og amerikanske biologer data fra steelheads ved at praktisere catch-and-release fluefiskeri.

Jeg havde valgt at købe en to ugers tur, som skulle foregå i nordvest Kamchatka på tre forskellige floder: Utkholok, Kvachina og Snatolovayam. Planen var at vi lystfiskere skulle tilbringe en uge i Utkholok Camp, og så en uge på Kvachina Camp. Snatolovayamfloden ligger få kilometer fra Kvachina Camp, og den kunne man nå hurtigt på hesteryg.

Utkholok Camp

Om søndagen mødte jeg WSC personalet og de andre lystfiskere, jeg skulle tilbringe det næste par uger sammen med, ved Petropavlovsk lufthavn. Petropavlovsk er Kamchatkas største by med sine 250.000 indbyggere. I alt bor der 350.000 på hele Kamchatka, som strækker sig 1200 kilometer fra nord til syd, og 400-500 kilometer fra øst til vest.

Jeg var forbavset over, at vi ikke var flere, da jeg havde læst, at turen kunne tage op til seks fiskere. Men vi skulle altså kun være tre: Jim, Ken og mig selv. Det lød til at være ren luksus det her; tre fiskere, der skulle deles om tre steelheadfloder i verdensklasse!

Fra Petropavlovsk skulle vi bevæge os 500 kilometer mod nordvest i en russisk MI-8 helikopter, samme type som dem der bliver brugt på Kolahalvøen. Turen var helt fantastisk; det havde sneet døgnet før, og landskabet, som var en blanding af bjerge og vulkaner, var helt enestående. Bjørne fik vi desværre ikke set, selv fra vores høje udkigspunkt.

Vi fløj to timer til Esso, en lille by, hvor vi fik fyldt mere benzin på (jeg har ikke selv fundet på byens navn!). En times flyvning senere kunne vi lande ved Utkholok Camp. Endelig var jeg her ved en af verdens bedste steelheadfloder; det sted som jeg havde læst så meget om og set mange billeder af. Jeg kunne lige med det samme genkende de typiske røde telte, som lejren består af. Jeg fik gåsehud!

Vi mødte Ed Ward, en meget kendt steelheadfisker og guide fra Washington stat. Ed skulle være guide under vores ophold ved Utkholok. Vi fik også hilst på det russiske mandskab, som bestod af en kok, en biolog (Oleg), og tre medhjælpere. I løbet af hele ugen var de folk vidunderlige at leve sammen med; selvfølgelig var det svært at kommunikere med de russere, som ikke kunne tale engelsk, men man fik jo lært lidt russisk, og vodkaen hjalp til en god stemning om aftenen!

Ed fortalte, at floden desværre var meget høj og snavset, og at vi de næste to dage ikke skulle have de store forventninger til fiskeriet. Det tog folk meget pænt; de par dage kunne man jo bruge til at

MI-8 helikopteren er lige landet ved Utkholok Camp.

Utkholok floden snor sig igennem flot tundra landskab.

Kamchatkas steelheads

finpudse Spey kasteteknikken. De fleste fisker nemlig med tohåndsstænger under steelheadfiskeriet på Kamchatka; 13-14 fods og klasse 7-9 stænger, som er passende til forholdene. Aftenen gik med at splejse flueliner sammen, binde forfang, kigge i hinandens flueæsker og hygge.

På floden

Næste morgen stod vi dog op med masser af forhåbninger, da man hist og her kunne se fisk komme op i overfladen, og det er ikke småfisk, vi snakker om her! Efter morgenmaden fordelte vi os (tre lystfiskere plus Ed og biologen Oleg) på to zodiak både, som var forsynet med jetmotorer. Med dem kunne man nemt og hurtigt komme op og ned ad floden, selv ved lav vandstand.

Vi tog ned til første pool og fiskede stykket af. Vi kunne godt se, at vandet var meget uklart og meget højt. Strømmen var heftig, og det var svært at få fluen ned. Tunge synkeforfang blev nødvendige. Jeg koncentrerede mig mest om at få kontrol over mine Spey kast, da jeg ikke havde fisket mere end et par måneder med tohåndsstænger.

Ed viste sig at være en glimrende kasteinstruktør. Jeg fandt hurtigt ud af, at han selv havde udviklet sin helt egen kasteteknik, som selvfølgelig var baseret på de klassiske Spey kasteteknikker, men som var blevet finpudset til at kunne håndtere de tunge fluer, han plejer at fiske med. Jeg begyndte at prøve hans teknik af, og det lykkedes faktisk hurtigt at få en fornuftig længde på mine kast.

Under steelheadfiskeriet er det vigtigt at få fluen til at svinge på en meget jævn måde uden at give fluen nok, i modsætning til atlantehavslaksefiskeriet. Vores store maraboufluer havde i forvejen masser af liv i sig via strømmens bevægelse, uden at man behøvede at give dem ekstra bevægelse.

"There it is!" skreg jeg, da jeg endelig fik kroget mit livs første steelhead, i øvrigt efter fire dages fiskeri uden held. Fisken havde taget fluen ved enden af svinget og kæmpede bravt nedstrøms for mig. Det var en stærk fisk, i betragtning af det tre-fire grader kolde vand; den fightede ca. 10 minutter, før min guide Ed Ward kunne lande den. "Let's do the science!" sagde han, tilsyneladende glad for at det endelig var lykkedes ham at hjælpe mig til at narre den fisk, jeg var rejst så langt for at fange. Fisken blev målt til 86 cm, 52 cm om livet og blev skudt til 9,5 kilo. Efter at have taget skælprøver og finneprøve, tagget den i ryggen og skudt et par billeder, gav Ed fisken dens frihed igen.

Solnedgang på Kvachina Camp i Kamchatka.

se. Med den høje vandstand var det også nødvendigt at mende opstrøms, så fluen ikke kom forbi fisken med for stor hastighed.

Efter en stund tog vi videre til næste pool, som også kunne håndtere tre fiskere, men heller ikke den gav bonus. Ed fortalte, at med den høje vandstand var disse to pools de eneste, vi kunne fiske i; de andre var der for meget strøm til at få et fornuftigt sving med fluen.

Vi sejlede tilbage til lejren for at spise frokost og tog derefter en velfortjent lur! Efter denne smuttede vi igen ned til vores to nedstrøms pools. Vi så stadigvæk af og til fisk i overfladen, og det gav jo blod på tanden. Men vi kom ikke i nærheden af et hug. Godt trætte og lidt ømme i skuldrene efter vores første steelheaddag i Kamchatka sluttede vi fiskeriet ved syttiden.

Lidt biologi...

Der er en helt specielt stemning i sådan en videnskabelig lejr; det var ikke en almindelig fiskelejr, som jeg plejer at kende dem. Om aftenen fik vi lejlighed til at snakke med den russiske biolog Oleg, som talte flydende engelsk. Det var meget interessant at lære om steelheadens livsstil. For eksempel fortalte Oleg, at regnbueørreden og steelheaden faktisk er én og samme art, når de fødes. Hvis en ung regnbue/steelhead vurderer, at der er for lidt føde i floden, vil den søge ud til havet og blive til en steelhead!

Og modsat, hvis fisken trives godt i floden, vil den blive der og spise sig fed, og da kaldes den for "resident" regnbue. En "resident" regnbue kan faktisk godt parre sig med en steelhead. To regnbuer, som parrer sig, kan også producere små steelheads! Det var meget overraskende for mig at høre; jeg har altid troet, at regnbue og steelhead biologisk har noget helt forskelligt i sig.

Det betyder, at floder som er fødefattige, har tendens til at indeholde flere steelheads end "resident" regnbuer, og omvendt; i en føderig flod vil man sjældent møde steelheads. Denne teori forklarer også, hvorfor steelheadfloderne på Kamchatka befinder sig på østkysten; der findes der nemlig ikke vulkaner, og landskabet er tundra, ligesom i Lapland.

På vestkysten findes de fleste vulkaner, hvis aske giver meget fertil jord, og som følge heraf kan planter og insekter trives, også rundt om og i vandsystemerne. Floderne på vestkysten indeholder logisk nok masser af fede regnbuer og ingen steelheads.

Utroligt stærke følelser!

Næste dag kunne vi se, at vandstanden var ved at gå ned; i løbet af natten var den faldet med ca. 10 centimeter. Det så lovende ud, fortalte Ed, for når vandstanden går ned, og vandet bliver mere klart, plejer steelheaden at finde standpladser i floden. Herved bliver den lettere at få i tale end når den vandrer.

Morgenfiskeriet gav desværre ingenting, men med solens stråler ville vandet blive varmere om eftermiddagen, og det kunne give lidt mere bide-lyst hos fiskene.

Efter frokost tog vi altså ned til vores sædvanlige første pool og begyndte at fiske den igennem. Mens jeg stod og kastede og ellers beundrede det flotte landskab, kom hugget som lynet fra en klar himmel. Jeg blev vækket fra mine drømme, og fisken tog et meget hurtigt udløb; jeg fandt ud af, at min bremse stod for løst, hvorefter jeg bredede fisken med hånden på spolen (det resulterede i slag på fingrene fra håndtaget!).

Pludselig valgte fisken en anden taktik: Den svømmede mod mig nu! Jeg spolede ind som en gal for at holde kontakt med fisken. Så tog den et nyt udløb, og krogen mistede sit tag! Det hele var foregået i løbet af 20 sekunder og havde været

Oleg og Ed i gang med at samle skælprøver.

meget intenst. Jeg havde fightet fisken med hele kroppen, begge arme, men også ryg og ben. Hvilket antiklimaks: Først drømmeri, så en vild og blodig steelhead for enden af stangen, og så tabt fisk! Utrolig stærke følelser!

Det var vores første kontakt med steelhead, endelig! Hen ved aftenen lykkedes det Ken at lande turens første steelhead, en flot hun på otte kg, 81 cm. Da fik vi lejlighed til at se, hvordan Oleg og Ed tog mål og prøver på den pragtfulde fisk, og tagget den.

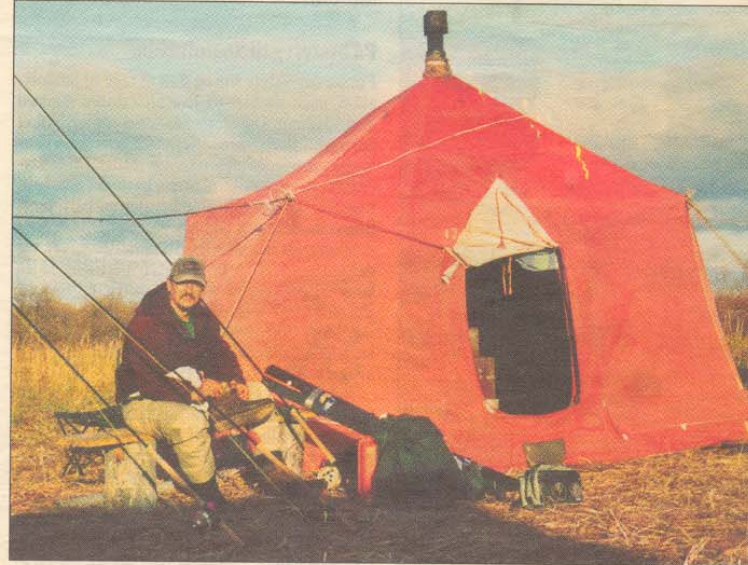
Oleg fortalte senere at skælprøverne kan læses lige som en træstub, hvor man kan beregne træets alder: Med skælprøverne kan man se, hvor gammel fisken er, hvor lang tid den har opholdt sig i havet, og hvor mange gange den har været oppe og gyde i floden. Med finneprøven kan man analysere fiskens DNA. Og man tagger fiskene i håb om at genfangne den nogle år efter. Faktisk har WSC ikke genfanget mange af de fisk som de har tagget (der bliver tagget ca. 150 fisk hver sæson). Det tyder på at steelhead bestanden i floden er meget god, siden de taggede fisk tilsyneladende kun danner en lille del af den totale population.

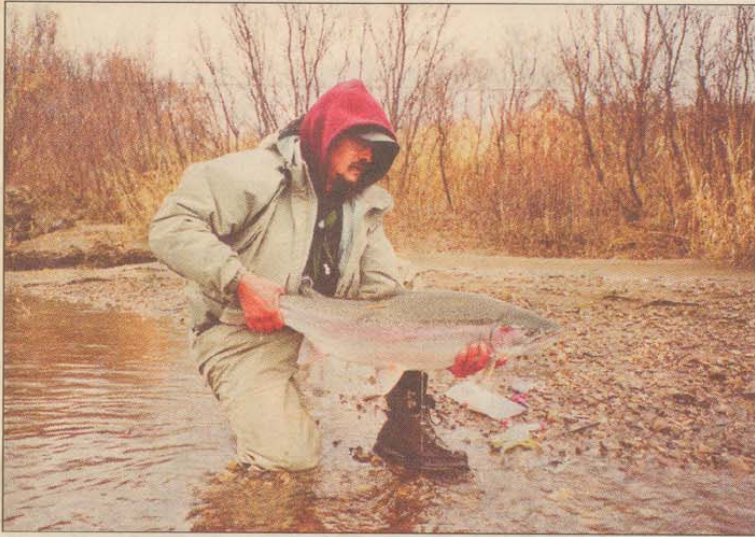
Sidste dag på Utkholok

De to næste dage gik som den første for mit vedkommende; jeg mærkede, jeg var ved at tænke på det utænkelige: At komme hjem uden at have landet en steelhead! For Ken gik det meget godt, han fangede en fisk dagligt. Han viste sig at være en meget habil fisker, som også havde erfarings hjemmefra i Oregon. Desværre gik det heller ikke godt for Jim; han havde kroget to fisk uden at lande en eneste.

Sidste dag på Utkholok var både Jim og jeg lettere deprimeret over ikke at have fanget noget end

Russisk luksustelt, med kakkelovn indbygget!

nu, og Ed havde det også lidt dårligt med det. Om morgenen tog Ed og jeg opstrøms for at fiske en ny pool igennem. Ed fiskede for en gangs skyld også (han fiskede selvfølgelig efter mig). Han kunne nemlig ikke forstå, at fiskeriet gik så langsomt, og skulle lige checke det af.

Efter en times fiskeri lykkedes det ham at lande en steelhead, som gav en brav fight nedstrøms, før den overgav sig. Den havde været i floden i længere tid; det kunne man se på dens farve, men også når vi pillede skæl fra den: de var svære at få løse. Jeg var jo glad på Eds vegne, men følte mig dum over, at jeg ikke havde fået fisken selv. Jeg havde jo lige fisket strækket igennem før Ed.

Om eftermiddagen tog vi igen op til samme pool i håb om at fange en fisk til. Denne gang fulgte Jim også med, og Ed fiskede ikke længere. Efter en halv times fiskeri lykkedes det mig endelig at kroge en fisk, jeg som sagt landede. Den havde taget fluen (en orange/lyserød marabouflue) meget kontant, men mit modhug kom ret sent, da jeg igen stod og drømte lidt (efter næsten tre dage uden kontakt med fisk mister man jo troen).

Det gjorde dog ikke noget, tværtimod; ofte giver fiskerne tilslag alt for tidligt, før fisken har nået at vende, fortalte Ed. Hvilken dejlig følelse at lande sin første steelhead, det brusede i min krop! Men jeg måtte dæmpe min glæde lidt, da Jim stadigvæk ikke havde fået en fisk.

Jeg fik skrevet min fisks nummer op (det nummer som står på taggen på fiskens ryg). Når Oleg har fået læst dens skæl og DNA, vil han være i stand til at fortælle alt om dens liv. Det glæder jeg mig til at høre nærmere om; man får en mere personlig kontakt med fisken, man har fanget, især

Det fælles badeværelse i Utkholok Camp, med det russiske flag reflekteret i spejlet!

En steelhead som har været i floden i et stykke tid; den er ved at få farve.

når man tænker, at den nu svømmer rundt igen og forhåbentligt får skaffet mange små steelheads!

Kvachina Camp

Dagen efter var det tid til at tage til Kvachina Camp. Det var lidt trist at forlade vores russiske venner og Ed her i Utkholok. Jeg følte, at jeg havde lært en hel masse om Spey- og steelheadfiskeri ved at tilbringe en hel uge med Ed. Det var en enestående oplevelse. At snakke fiskebiologi sammen med Oleg ville jeg helt garantere også savne.

Utkholok og Kvachina lejrene ligger ca. 15 kilometer fra hinanden. Helikopteren var fløjet tilbage til Petropavlovsk, og det ville ikke være smart at få den fløjet herover bare for at transportere tre lystfiskere på en kort afstand. WSC havde fundet på en anden løsning: Vi skulle køres over tundraen i en kampvogn! Det er det eneste køretøj, som kan komme igennem den bløde grund, og de gamle militærvogne fra Den kolde Krig bliver ofte anvendt af de lokale.

Op kom vi på den imponerende maskine, og Ken og jeg fik lov til at sidde på toppen af den. Hvilken oplevelse! Vi pløjede igennem tundraen og over floder, mens vi på toppen kunne spotte vilde dyr som harer og agerhøns. Vi kiggede nøje efter bjørne, men de var altså ikke glade for at vise sig. De bliver nemlig jagtet kraftigt af de lokale, uanset om det er lovligt eller ej! Vi blev nødt til at nøjes med at kigge på deres fodspor, som vi regelmæssigt stødte på ved flodernes bredder.

Efter halvanden times kørsel kom vi frem til Kvachina Camp, hvor vi blev modtaget af den amerikanske guide Michael, den russiske guide Vladimir, og resten af det russiske mandskab. Blandt russerne befandt der sig også en biolog, Marina. Michael fortalte os hvordan fiskeriet normalt foregik: Et hold ville blide og fiske på Kvachinafloden, mens et andet hold tog til Snatolvayam-floden, på hestery! Det lød meget spændende i mine ører!

På hestery til Snatolvayam

Første dag valgte Jim og Ken at tage til Snatolvayam, mens jeg blev på Kvachina floden sammen med Vladimir. Om morgenen mærkede jeg blot et kort ryk i fluen, mens eftermiddagens fiskeri var meget spændende på forskellige måder. Da vi havde fået lidt vodka til frokosten, kørte det ikke helt, som det skulle i mit hoved! Efter en halv times fiskeri havde jeg en god fisk på; jeg fightede den i et minut, før den slap fri. 10 minutter senere var den gal igen: Jeg havde kroget en fisk til, og da jeg fandt ud af, at den var kroget ordentligt, begyndte jeg at bevæge mig opstrøms. Jeg kunne nemlig ikke lande fisken andre steder end på den sandbanke, som befandt sig 30 meter fra, hvor jeg havde kroget fisken.

Jeg kom op på banken, men da begik jeg den fejl, som fiskere uden erfaring med lange tohåndstænger er tilbøjelige til at gøre: Jeg bevægede mig mod fisken, mens linen var meget spændt, og da knækkede stangen! Vladimir fik dog fat i fisken, men da den slog voldsomt med halen, kom den fri. Nu var gode råd dyre, jeg havde brækket min eneste Spey stang og stod så tilbage med to enhåndstænger. Heldigvis viste det sig senere, at

Michael kunne låne mig en af de to tohåndstænger, han havde medbragt; jeg var reddet!

Om aftenen kom Ken og Jim ridende hjem fra Snatolvayam. De havde begge fået deres fisk den dag. Jim så meget glad og lettet ud; han havde endelig fået sin første Kamchatka steelhead! Om aftenen var der en herlig stemning i lejren, alle var glade over dagens fiskeri, og over Jims fangst.

Dagen derpå tog jeg afsted med Jim og Michael over til Snatolvayam. Det havde sneet hele natten, så det var helt fantastisk at ride over den snedækkede tundra. For mit vedkommende var det første gang, jeg prøvede at ride, og det var en utrolig fornemmelse at gøre det her in the middle of nowhere! Det var imponerende at se de andre ride rundt med en tohåndstang i hånden; de lignede jo ægte riddere med deres lange lanser!

Jeg fik meget hurtigt en steelhead denne dag på Snatolvayam; Jim fik én sidst på dagen. Og i sidste kast fik jeg en steelhead til, men den bommede jeg desværre. Man bliver klogere og klogere for hver fisk, man fighter og mister.

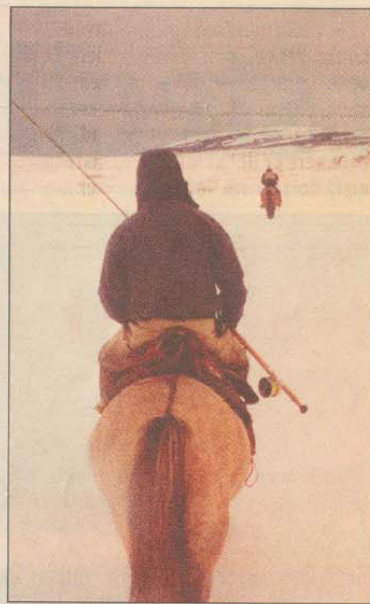
Sidste fiskedag

De tre sidste dage foregik som de første. Vandstanden var stabil, da den nyfaldne sne ikke smeltede på grund af den lave temperatur. Det betød også, at vi skulle slås med is i stangøjerner. Vandtemperaturen droppede, og fiskene blev meget sløve. Fighterne varede ikke så længe, som de ville have gjort, hvis vandet havde været lidt varmere. Den sidste fiskedag tog jeg igen over til Snatolvayam sammen med Ken og Michael. Ridturen var som sædvanlig suveræn. Dagens fiskeri gik pænt, jeg fik min fisk, og Ken fik to fisk i løbet af 10 minutter, helt utroligt!

Om aftenen red vi hjem, godt trætte. Min hest var ret så langsom, og jeg kom 500 meter bagud efter de andre. Jeg prøvede at give min hest et forsigtigt stød med fødderne, så den kunne komme op i fart og trave, men den begyndte pludseligt at galoppere helt vildt for at indhente de andre. Jeg havde ikke rigtig kontrol over den, og siden jeg skulle holde min stang i den ene hånd, fandtes der kun den anden hånd til at holde sig fast med. Desuden var cadlen ikke spændt ordentligt fast.

Det hele var meget ustabil, og jeg håbede på, at hesten ville bremse, når den nåede de andre. Men nej, den fortsatte bare forbi, og de andre heste blev også ophidsede og begyndte at galoppere med! På et tidspunkt kom min hest til at tage et sving, og jeg røg af! Heldigvis er tundraen meget blød, og der skete ikke mere med mig, end at jeg fik en øm albue. Stangen knækkede ikke, selv om jeg landede meget hårdt på den. Det havde været lidt pinligt med to knækkede stænger i løbet af en uge!

Sidste aften i lejren blev fejret som den skulle, og dagen derpå fløj vi tilbage til Petropavlovsk. Jeg var mættet af Spey kast, steelhead, ridning og fantastiske naturoplevelser. Jeg fik lært en hel masse om steelheadfiskeriet og fiskens biologi, og jeg fik mødt mange herlige og interessante mennesker. Det var ikke bare en almindelig fisketur, jeg havde været med på, jeg vil hellere beskrive den som en social/kulturel fisketur! Jeg vil beholde et meget positivt indtryk af det russiske folk, de mennesker er bare så hjertelige og imødekommende!

På ridetur over tundraen i jagten på vilde steelheads.

Kort over Kamchatka.

Hvis du er interesseret i at deltage i en WSC steelheadekspedition, kan du få nærmere oplysninger på Internettet på følgende adresse: www.wildsalmoncenter.org. Monte Ward er personen, du skal kontakte, hvis du savner mere information; han kan træffes på følgende e-mail adresse: monte.ward@wildsalmoncenter.org. Ønsker du at stille mig yderligere spørgsmål, kan jeg træffes på: steelhead@ekno.com.

Min guide Vladimir med en gennemsnitsfisk - ca. 5,5 kg.

